

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Відсутність тривалий час єдиної загальнодержавної антикорупційної політики в Україні явилось однією з причин неефективного реагування держави і суспільства на загрозливі прояви корупції, рівень якої постійно зростає протягом останніх років.

Проблема поширення корупції, урізноманітнення форм її проявів на сучасному етапі становлення і розвитку економічної, та політичної системи України, є досить важливою проблемою.

З погляду забезпечення національної безпеки корупція, як масове явище, становить реальну проблему для всієї країни, прямо впливаючи на її внутрішньополітичні процеси та зовнішні відносини, створюючи передумови для соціального вибуху з непередбачуваними наслідками.

Корупція є однією з найактуальніших соціальних проблем сучасності, вирішення якої є надзвичайно важливою справою. Можна стверджувати, що корупція як антисуспільне явище впливає на темпи розвитку економіки держави, владу та суспільство в цілому.

Проблема корупції тісно пов'язана з посиленням впливу на прийняття рішень в економічній сфері з боку політико-економічних (так званих кланових) угруповань, в тому числі, регіональних. Так само суттєво різняться настрої населення регіонів щодо участі у корупційних діяннях. Різною також є ефективність державної політики протидії корупції у різних регіонах. Це посилює необхідність врахування регіональних особливостей при розробці загальнодержавних антикорупційних заходів.

У науковій літературі, яка присвячена дослідженню проблем боротьби з корупцією, основна увага приділяється розкриттю корупції як збірного поняття, яке включає в себе діяння, що тягнуть за собою адміністративну, дисциплінарну, кримінальну та цивільно-правову відповідальності.

Як відомо, корупція може розглядатися як соціальна, філософська, моральна чи правова категорія. Сьогодні визначення корупції, як правової категорії, знайшло в Законі України "Про засади запобігання і протидії корупції" від 7 квітня 2011 року, в якому вона розглядається не як явище, що притаманне суспільству чи державі, а як діяльність окремих осіб, що має певні правові наслідки.

Таким чином, положеннями Закону пропонується визначити, що одержання хабара (незаконне одержання благ), а так само дача хабара (підкуп), вважатимуться адміністративними правопорушеннями, якщо їх сума не перевищує п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Якщо ж, сума хабара перевищуватиме п'ять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, то такі діяння вважатимуться злочином.

Нещодавні доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення (доповнення Главою 13-А «Адміністративні корупційні правопорушення») передбачають визначення корупційних правопорушень відповідно до Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» (зокрема, одержання подарунка, порушення вимог щодо декларування особистих інтересів тощо), а також чітке розмежування кримінальної та адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення.

Постановою Кабінету Міністрів України № 1240 від 28 листопада 2011 року, було затверджено Державну програму щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки. Метою Програми є впровадження механізмів зменшення рівня корупції в Україні відповідно до положень Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 роки, схваленої Указом Президента України №1001 від 21 жовтня 2011 р.

Таким чином, згідно з положеннями Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» пропонується визначити, що одержання хабара (незаконне одержання благ), а так само дача хабара (підкуп), вважатиметься адміністративними правопорушеннями, якщо їх сума не перевищує п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Якщо ж, ця сума перевищуватиме п'ять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, то такі діяння вважаються злочином.

Проблему протидії корупції передбачається розв'язати завдяки тісному об'єднанню зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, науково-дослідних установ та громадських (неурядових) організацій, які повинні спрямовуватись на реалізацію пріоритетних напрямів антикорупційної політики, що визначені Національною антикорупційною стратегією на 2011-2015 роки. Зокрема, шляхом:

- продовження реформування антикорупційного законодавства відповідно до міжнародних стандартів;
- ефективного застосування антикорупційного законодавства органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- створення ефективною системи протидії корупції в усіх сферах діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування на всіх рівнях;
- формування у суспільстві нетерпимого, негативного ставлення до корупції як суспільно-небезпечного явища;
- посилення взаємодії об'єднань громадян з органами державної влади і органами місцевого самоврядування у сфері формування та реалізації державної антикорупційної політики, забезпечення підтримки громадянським суспільством антикорупційних заходів, що здійснюються державою.

Література

1. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 7 квітня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – N 40. – Ст.404.
2. Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 1240 від 28 листопада 2011 року.
3. Кодекс України Про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до N 51. – Ст.1122 (зі змінами від 22.12.2011р.).